

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Förslag till ändrad taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens och strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning

Förslag till beslut

Miljö och stadsbyggnadsnämnden (MSN) taxa för provning och tillsyn inom miljöbalkens samt strålskyddslagens område samt lagen med särskilda bestämmelser om gatuhållning justeras så att timtaxan justeras upp i enlighet med Prisindex kommunal verksamhet (PKV) till 1 138 kronor per timme. Taxan gäller från och med 1 januari 2020.

Sammanfattning

Den aktuella taxan är Nacka kommuns sätt att ta betalt för den tillsyn och handläggning, som behövs för att arbeta för en hållbart säker och hälsosam miljö i kommunen. Indexuppräknning med 3 % sker i linje med tidigare beslut, om att taxor ska indexregleras vid behov. Ökade kostnader ska i första hand åtgärdas med effektiviseringar, och indexreglering tas till först när effektiviseringarna inte räcker till. Inom området miljö- och hälsoskyddstillsyn föreslås indexreglering av taxan för att få en hög kostnadstäckning och för att kommunen ska kunna leverera både service och den kontroll som behövs. Regleringen behövs även för att verksamheten ska kunna gå över till mer effektiva och kundvänliga system, som bland annat möjliggör äkta digitala e-tjänster. Justeringen innebär en höjning av timtaxan från nuvarande 1 105 kronor till 1 138 kronor från och med den 1 januari 2020.

Miljö- och hälsoskyddstillsynen ska så långt det är möjligt finansieras av de verksamhetsutövare som får tillsyn. En del verksamheter betalar i förväg en årlig avgift, som ska reflektera det antal timmar som behövs för kommunens tillsyn av verksamheten. Andra verksamheter betalar timavgift i efterhand. Frågor som t.ex. rör service, rådgivning, remisser och nätverkande kan inte finansieras av tillsynsavgift. Taxan för tillsynen behöver motsvara den kostnad som kommunen har för arbetet. Om taxan är för låg så finns risken att en del verksamheter som behöver tillsyn inte får det, eftersom resurserna inte räcker till. På sikt innebär det även en risk för hälsa och miljö i kommunen.

Ärendet

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddstillsyn, samt handläggning av tillstånd och anmälningar inom miljöbalkens område, ska så långt det är möjligt och rimligt bekostas av den verksamhet som tillsyns. Utöver tillsyn ska kommunen bland annat arbeta med service och rådgivning, samt svara på remisser och bemöta obefogade klagomål inom området – arbete som inte finansieras av avgifter. I Nacka har därför kostnadstäckningen de senaste åren varit omkring 45-50 %.

Effektivisering för att möta ökade kostnader

Kostnaden för tillsynen påverkas av flera faktorer. En viktig faktor är den höga konkurrensen om arbetskraft som finns i Stockholmsregionen, vilket påverkar lönerna. En annan är att kostnaderna för interna servicefunktioner har ökat. Ytterligare en faktor som påverkar kostnaden är ett ökande flöde av frågor som inte kan debiteras, t.ex. externa remisser (miljöfarlig verksamhet, remiss kring planers miljöpåverkan, radonbidragsremiss, myndighetsremisser, etc.); rådgivning/information; och vissa klagomål. Samtidigt arbetar verksamheten med en övergång till nytt ärendehanteringssystem, som kommer att möjliggöra äkta digitala e-tjänster och serva kunderna bättre, men där övergången kräver en stor arbetsinsats.

För år 2020 kommer det inte att ske någon kompensation och uppräknings av löner inklusive PO samtidigt som den interna hyran kommer att höjas år 2020. Detta leder sammantaget till att en taxeuupräkning om 3 % inte täcker de ökade kostnader enheten har för tillsyn av miljöfarlig verksamhet. Verksamheten kommer därutöver att kräva effektiviseringar. De ökade kostnaderna innebär att verksamheten behöver effektiviseras, och miljöenheten arbetar kontinuerligt med effektiviserande åtgärder, både för att möta ökade kostnader och för att leverera högre kvalitet. Det handlar om effektivisering i form av: Hög miljö- och hälso nytta; Högre kvalitet; och Kortare tidsåtgång. Fokus är på att leverera hög nytta för verksamhetsutövare och i allmänhet, samtidigt som tidsåtgången hålls nere.

För att nå en hög miljö- och hälso nytta så arbetar miljöenheten med en riskbaserad prioritering av tillsynen. Den gör det lättare att prioritera mellan olika tillsynsgrupper och är ett stöd för att bedöma hur mycket tid som behövs för varje område – d.v.s. för att få maximal effekt av arbetet. Det underlättar även prioriteringen mellan egeninitierad (planerad) tillsyn, händelsestyrd tillsyn och remisser, samtidigt som det är ett stöd för att hitta rätt nivå för miljö, hälsa och rättssäkerhet.

För att få högre kvalitet så arbetar miljöenheten bl.a. med fokusområden och uppföljande kontakter. Inspektioner med fokusområden innebär att man levererar hög kvalitet inom ett begränsat område, medan ett annat får en lättare översyn. Det gör det lättare att samordna tillsynen med aktuella miljö- och hälsoprojekt, och gör att inspektörerna kan stötta verksamheterna bättre när det gäller regeländringar m.m. Även uppföljande kontakter höjer

kvaliteten i tillsynen. Effektiviseringen i de här exemplen är att tillsynstiden används för att ge en större behållning hos verksamheterna.

För att åstadkomma mer arbete på kortare tid så har arbetssätt och verktyg anpassats. Ett exempel är samordning av kortare inspektioner, vilket innebär att flera inspektioner samlas och görs i ett svep. Seminarier och utskick kan i vissa fall vara ett alternativ för att nå ut till många under en dag, istället för många dagars besök på plats. I många fall kan det spara tid både för verksamheterna och för miljöenheten. Bättre e-tjänster är ett viktigt verktyg för att handläggningen ska gå fortare. Det ger en digital ingång, som sparar tid för både handläggare och verksamheter. När e-tjänsterna utvecklas så att de kopplar direkt till ärendehanteringssystemet så kommer de att ge stor tidsbesparing, samtidigt som man har möjlighet att ge Nackaborna en bättre inblick i hur deras ärenden handläggs.

Idag räcker inte de kostnadssänkande åtgärderna för att kompensera för ökande kostnader i form av bland annat ökade löne- och hyreskostnader. För att säkra kvalitet och kostnadstäckning så behöver taxan därför indexregleras. Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ska vid behov besluta om årlig uppräknings av taxan enligt Prisindex kommunal verksamhet (PKV).

Uppräkning av taxa enligt Prisindex för kommunal verksamhet

Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar Prisindex för kommunal verksamhet som underlag vid beräkningar av kostnaders utveckling i löner och priser. Indexet är lämpligt att använda vid beräkning av taxa för livsmedelskontroll, eftersom det väl speglar förändringar i kontrollens kostnader i form av lön och priser för kommunal verksamhet (ärendehantering, ledningsstöd mm). Prisindex för kommunal verksamhet används i Sveriges Kommuner och Landstings egna beräkningar och beskrivningar av sektorns kostnadsutveckling. Uppräkningen enligt indexet innebär i snitt en höjning mellan 2,4 - 3,4 % årligen. För 2020 är PKV 3,0 % (2016–2022, 2019-05-02).

Idag är regionens högsta timtaxa för tillsyn enligt miljöbalken och strålskyddslagen 1 278 kr och den lägsta 1 100 kr. Nackas timtaxa ligger 80 kronor under medel för regionen – högre än Botkyrka, Sigtuna och Järfälla, men lägre än övriga. Utifrån det innebär en uppräknings med PKV att Nackas taxa fortsätter att ligga under medel för regionen, även om resterande kommuner behåller dagens taxor. Eftersom merparten av kommunerna i Stockholms län idag tillämpar indexreglerade taxor, så kommer innebära en indexreglering att kommunens taxa blir kvar på låg nivå för regionen.

Påverkbara avgifter och effekter av aktiv kontroll

Miljö- och hälsotillsynen arbetar aktivt med att utvärdera verksamheternas egenkontroll, och ser varje år över möjligheterna att sänka den fasta avgiften för verksamheter som behöver mindre tillsyn. Det ger verksamheterna möjligheten att påverka sin tillsynsavgift, även om de har beslutat om fast avgift.

Ekonomiska konsekvenser

Den nya timtaxan medför en ökning med prisindex 3 %. Om taxan inte revideras med hänsyn till PKV går nämnden miste om intäkter för tillsyn, vilket innebär att tillsynens kvalitet riskerar att påverkas. För berörda verksamheter innebär föreslagen revidering av taxan en avgiftshöjning med 33 kronor per timme.

Tabell 1. Exempel på avgiftsskillnad i vanliga ärenden (anmälningsavgift vid handläggning av anmälan från verksamhetsutövare om start av ny verksamhet) utifrån höjd timtaxa.

Ärendetyp	Taxa idag, kr	Förslag till ny taxa, kr
Ansöka om tillstånd att inrätta sluten tank för avlopp från vattentoalett och/eller bad, disk och tvätt (BDT)	5 526	5 692
Inrättande av avloppsanordning med utsläpp till mark eller vatten	8 841	9 106
Bergvärmepump med högst 3 hål, max 20 kW	3 418	3 520
Handläggning av anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera följade:		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling 		
<ol style="list-style-type: none"> 1. påtaglig hälsorisk: tatuering, piercing, skönhetsbehandling som innebär silikoninjektioner 	8 841	9 106
<ol style="list-style-type: none"> 2. måttlig hälsorisk: fotvård, öronhåtagning med ej slutet system, akupunktur 	6 631	6 830
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skola med mer än 400 elever 	11 051	11 383
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet eller resurscenter 	7 736	7 968

Tabell 2. Exempel på konsekvenser för några verksamheter med årlig avgift inom miljöskydd.

Objektstyp	Taxa idag, kr	Förslag till ny taxa, kr
Fast årlig avgift för tillsyn av miljöfarlig verksamhet		
Panncentral, tillståndspliktig, större än 20MW	38 679	39 839
Panncentral 500kW-3MW, annat bränsle än fossil olja	6 631	6 830
Panncentral 3MW-5MW annat bränsle än fossil olja	16 577	17 074
Mellanlagring farligt avfall, tillståndspliktigt	22 102	22 765
Fordonstvätt	16 577	17 074
Kemtvätt, mindre än 2 ton tvättgods per dygn	8 841	9 106
Bensinstation	8 841	9 106

Per Enarsson
 Miljöchef
 Miljöenheten